

Bijlage bij zienswijzen ontwerp bestemmingsplan Bergse Haven 2. van de Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom d.d. 8 juli

De gemeente hanteert drie argumenten om de Ham te bebouwen:

- deze woningen zijn nodig voor een sluitend exploitatieplan;
- niet bebouwen levert een te grote open ruimte op, wat in stedenbouwkundig opzicht niet wenselijk is;
- gedeeltelijk bebouwen van de Ham biedt voor wie met een bootje de stad benadert verassende doorkijkjes op het Groot Arsenal en het Havenkwartier

Het Comité Ham Onbebouwd en de VeBi hebben aan een stedenbouwkundige gevraagd een alternatief te ontwikkelen dat tegemoet komt aan problemen van de Gemeente en beantwoordt aan de wensen van Comité en Vereniging.

- ✓ In dit alternatief is de Ham - uiteraard - niet bebouwd.
- ✓ Tegenover de Ham staat een U-vormig complex woongebouwen dat compensatie biedt voor de op de Ham niet gebouwde woningen.
- ✓ De bomen op de Ham leiden de blik van wie uit het Havenkwartier komt via het U-vormige complex en de daar aan te planten bomen naar een verdwijnpunt. Het punt waar vroeger de haven via het havenkanaal met de Oosterschelde werd verbonden.
- ✓ De bouwmassa van het U-vormige complex vormt met de bouwmassa's van het Groot Arsenal, de kop van het Ribbenscomplex en de flat ten zuidwesten van de Ham een goed evenwicht met de open ruimte van de Ham.
- ✓ Het U-vormige complex nodigt bezoekers en wijkbewoners uit een 'rondje Ham' te lopen: vanaf de Rijtuigweg voorlangs het Groot Arsenal, via het U-complex en voorlangs de flat terug naar Rijtuigweg en Ham.
- ✓ In tegenstelling tot het gemeentelijke plan biedt het alternatief aan de overzijde van de Ham een in stedenbouwkundig en architectonisch opzicht spannende situatie. Een waar men – staande op de Ham – nieuwsgierig naar wordt.
- ✓ De zichtlijnen en verassingselementen vanuit het Havenkwartier zijn belangrijker dan die voor de bootjesmensen.
- ✓ Een niet bebouwde Ham leent zich uitstekend voor kleinschalige evenementen: muziek, dans, toneel. Eventueel vanaf een drijvend podium.

Evenals het ook in het gemeentelijke plan de bedoeling is, zal de bebouwing rondom de Ham en de Vissershaven moeten aansluiten op het type bebouwing in het Havenkwartier. Zie als referentie het Ribbenscomplex.

Het alternatief is conform de uitgangspunten en voorschriften van het Beschermd Stadsgezicht dat voor het Havenkwartier en inmiddels ook voor de Ham en omgeving van toepassing is.

Tot slot houdt het alternatief rekening met cultuurhistorisch waardevolle elementen:

- de fundamenten van de verdedigingswerken uit 1500: Houtpoort/Nicolaaspoort, Waterpoort/Hampoort, Jacobspoort en tussenliggend muurwerk;
- industrieel erfgoed: ketelhuis, hoofdgebouw en schoorsteen van de Spiritusfabriek (Nedalco);
- muurwerk van de tenaille Van Dun.

juni 2009, Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom